

ЗОРНИ ZORILE

www.zorile.ro

Двуязычный ежемесячник Общины русских-липован Румынии, основанный в 1990 г. № 2 (256)/2014

Periodic bilingv lunar al Comunității Rușilor Lipoveni din România. Fondat în 1990. Nr. 2 (256)/2014. ISSN/1221-6550

С Международным женским днём, дорогие женщины!

Праздник Весны – это действительно ваш праздник, ведь он несёт с собой Любовь, Надежду, Удачу – слова женского рода!

С Весной вас всех, дорогие наши читатели! Желаем всем здоровья, благополучия, любви и тепла друзей. Пусть сбываются ваши самые заветные мечты, а сердце будет согрето весенним солнцем – сегодня и всегда!

Пусть в ваших душах пребывает спокойствие, а в сердцах живёт любовь! Счастья вам! С Весной!

РЕДАКЦИЯ

UN
FEBRUARIE
CU PREMII
ȘI
MEDALII,
pag. 6

Din activitățile ATRLR, pag. 12 și 15

К 70-ОЙ ГОДОВЩИНЕ ПОЛНОГО ОСВОБОЖДЕНИЯ
ЛЕНИНГРАДА ОТ ФАШИСТСКОЙ БЛОКАДЫ - стр. 2-3

К 70-ОЙ ГОДОВЩИНЕ ПОЛНОГО ОСВОБОЖДЕНИЯ ЛЕНИНГРАДА ОТ ФАШИСТСКОЙ БЛОКАДЫ

Светлана МОЛДОВАН

Мероприятие, приуроченное к 70-ой годовщине полного освобождения Ленинграда (сегодня - город Санкт-Петербург, Россия) от фашистской блокады, прошло в зале им. К.А. Росетти Дворца Парламента в Бухаресте 18 февраля 2014 г. Оно было организовано Общиной русских-липован Румынии совместно с Посольством России в Румынии и представительством «Россотрудничество» в нашей стране.

После открытия мероприятия председателем ОРЛР и депутатом Парламента Румынии **Мироном Игнатом** на церемонии выступили Чрезвычайный и Полномочный Посол России в Румынии **Олег Мальгинов**, председатель Федерации еврейских общин Румынии **Аурел**

Вайнер, генерал армии в отставке **Марин Драгня** – он же и председатель румынской Национальной ассоциации ветеранов войны и депутат **Петру Алдя**.

В своём выступлении Чрезвычайный и Полномочный Посол России в Румынии **Олег Мальгинов**, вспоминая о подвиге жителей и защитников города на Неве, которых объединяла вера в победу и любовь к родному городу, подчеркнул, что ленинградцев, как и русских-липован Румынии, да и русскую душу вообще объединяет стойкость.

В зале присутствовали почти 400 человек: румынские парламентарии, дипломатический корпус, учителя и дети средней школы при Посольстве России в Румынии, представители научных и культурных учреждений, ученики - русские-липоване из города Тульча и их преподаватели,

русскоговорящие жители Бухареста.

Речи выступающих на румынский и на русский языки переводил **Петрик Армечка** (переводчик в компании «Петротел-Лукойл», Плоешть), родившийся в селе Сарикёй уезда Тульча.

Минутой молчания почтили память тех, кто погиб - и ленинградцев и солдат – защитников города.

ФОТОВЫСТАВКА

Фотовыставка, приуроченная 70-ой годовщине, включала 50 уникальных фотографий героических будней блокады, фотографии-репродукции картин русских художников на указанную тему. Фотоснимки были предоставлены Общине

представительством «Россотрудничество» в Румынии. Участники мероприятия ознакомились с выставкой до и после праздничного вечера.

КОНЦЕРТ

Праздничный концерт открыли ученики Средней общеобразовательной школы при Посольстве России в Румынии, подготовленные учителем русского языка и литературы **Инной Михалевой** и учителем истории **Александрой Логиновой**. На сцене Дворца Парламента Румынии творческий коллектив школы представил литературно-музыкальную композицию «*И шар земной гордится Ленинградом!*». Программа, сопровождаемая

видеопрезентацией, включила в себя хронику военных лет, упоминание исторических фактов того времени, стихи и песни о войне. В финале выступления школьники сказали о том, что, хотя прошло уже 70 лет и выросло не одно поколение, которое не знало ужасов войны, подвиг, совершённый жителями города на Неве, навсегда останется в их памяти. «*Ведь эта память – наша совесть. Она как сила нам нужна!*» – подчеркнули они.

«Спасибо нашим ученикам. Я уверена, что они в жизни станут послами мира в мире»

Затем перед аудиторией выступили ученики - русские-липоване из города Тульча, подготовленные

Conform Legii Presei, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului.

Ответственность за достоверность информации несут авторы.

Republicarea materialelor - numai cu acordul redacției.

Перепечатка только по согласованию с редакцией.

Punctul de vedere al redacției nu coincide de fiecare dată cu cel al autorilor materialelor publicate.

Мнение редакции может не совпадать с мнением авторов статей.

Manuscrisele, scrisorile și fotografiile nu se înapoiază.

Рукописи, письма, фотографии не возвращаются.

Redacția:
Светлана Молдован
(главный редактор)
Инна Михалева
(корректор)
Валентин Филат (дизайн, вёрстка)

Adresă redacției:
București, sector 1, str. Dr. Rațiu, nr. 10,
cod 010916

Тел: (+4) 021 315 31 04
Факс: (+4) 021 315 31 04
Тел. моб.: (+4) 0735 012 903
E-mail: office@zorile.ro
www.zorile.ro
www.facebook.com/redactia.zorile

Redacția:
Svetlana Moldovan
(redactor-șef)
Inna Mihaleva
(corectură - varianta rusă)
Valentin Filat (DTP)

Adresa redacției:
București, sector 1, str. Dr. Rațiu, nr. 10,
cod 010916

Тел: (+4) 021 315 31 04
Факс: (+4) 021 315 31 04
Тел. моб.: (+4) 0735 012 903
E-mail: office@zorile.ro
www.zorile.ro
www.facebook.com/redactia.zorile

преподавателями русского родного языка **Надией Касиан** (она же и школьный инспектор в уезде Тульча), **Тамарой Алистарх** и **Наталией Нойманн** (являющейся вице-председателем ОРЛР-Тульча). Ученики, изучающие русский родной язык в лицеях и гимназиях города Тульча, представили на сцене литературную композицию «Жителей блокадного Ленинграда посвящается» по сценарию **Н. Нойманн**

«Ленинградские дети - дети блокады», где особенно ярко были показаны страдания детей, молодых пар, матерей и отцов, солдат во время блокады. Источником информации послужили исторические документы, литература. Также прозвучала песня «Ленинградские мальчишки» (слова В. Коростылёва, муз. И. Шварца).

В ходе праздничного концерта, подготовленного учениками и преподавателями из Тульчи, звучали стихи **Ольги Фёдоровны Бергольц, Ю. Воронова, К. Шевелёва, Николая Брауна**, были представлены мемуары девочки из блокадного Ленинграда – **Милены Аниной**.

На большом экране приводились исторические данные об известной всему миру трагедии, которую пережили ленинградцы. Зрители смотрели одновременно видеопрезентацию с фотографиями тех времён, с отрывками из дневника девочки из блокадного города.

Сразу после завершения

мероприятия преподавательница **Тамара Алистарх** сказала следующее: «Аплодисменты зрителей показали, что мы добились нашей цели. За это спасибо нашим ученикам. Я уверена, что они в жизни станут послами мира в мире».

НЕ МОГЛИ СДЕРЖАТЬ СЛЁЗ

Многие участники не могли сдержать слёз во время видеопрезентаций, сопровождающих выступления учеников. Прекрасные выступления детей произвели сильное эмоциональное впечатление на присутствующих в зале.

От имени ОРЛР заместитель директора **Силвиу Феодор** преподнёс букеты цветов преподавателям, поблагодарив их и учеников за огромный труд при организации торжественного вечера, посвящённого **70-ой годовщине полного освобождения Ленинграда от фашистской блокады**. Также он вручил два букета цветов **Людмиле Негулеску** и **Людмиле Петришор**.

БЛОКАДНЫЕ СУДЬБЫ

Людмила Васильевна Негулеску, переехавшая на постоянное жительство в 1957 г. в Румынию, представила из семейного архива фотографию отца – **Суливанского Василия Ивановича** (1910 г. рождения) из Челябинска, воевавшего под Ленинградом в особом стрелково-лыжном батальоне, где он и погиб при защите города 4 апреля 1942 г. в возрасте 32 года.

Присутствующая на мероприятии о блокаде Ленинграда дочь погибшего солдата рассказала участникам о бесчисленных жертвах и героях, о голоде и о своей семейной трагедии, о том, как они с мамой, проживая в Челябинске, узнали о погибшем под Ленинградом отце.

ПЕРЕЖИВШАЯ ЛЕНИНГРАДСКУЮ БЛОКАДУ

Пережившая Ленинградскую блокаду, **Людмила Никитична Мордасова** (Петришор по мужу) родилась в Ленинграде 19 октября 1937 г., затем уже много лет живёт в Бухаресте. Так как её здоровье не позволило принять участие в мероприятии, она выслала организаторам письмо, которое прочитала **Александра Феноген**, редактор ИнтерРадио Румыния. Вот что написала **Людмила Никитична**, вспоминая о Ленинградской блокаде: «[...] Ведь вы спрашиваете о блокаде. Я была очень маленькая тогда, и мало что помнится до сих пор, а те страшные сцены, которые мы все перетерпели, я всю жизнь пыталась оставить позади. Увы, этого не удалось. Трудно вспоминать, и тем более трудно мне об этом рассказывать...

Все теперь знают о холоде и о страшном голоде в Ленинграде в годы блокады, всем, вероятно, известно то, что люди умирали от голода, и их близкие даже не имели силы вынести трупы на улицу.

*Мы с матерью и отцом жили на Лиговском проспекте. Отец **Никита Степанович** работал на засекреченном заводе. Особых подробностей не знаю. После блокады мы просто не желали открывать старые раны.*

В литейном цехе на заводе отца было много голубей. Я помню, что вскоре их не стало, рабочие их ловили и бросали на шлак. Потом и крыс не стало, а потом я помню, как мы разбавляли столярный клей водой. Получалась густая паста на дне. А мать иногда ходила на чёрный рынок – так мы его называли. Сперва она меняла мех и драгоценности на консервы, затем пришлось менять всё, что было в доме на кожи (кожуру) картошки. Мне казалось, что это так вкусно. Она эти кожи (эту кожуру) мыла, мелко рубила и делала котлетки. Но это было так редко, и я

Людмила Никитична Мордасова

покаялась, что после войны буду есть только котлетки из кожи (кожуры) картошки. Настолько мне всё казалось вкусно.

Тепла не было, а на заводе отец смастерил печку. Мы сожгли всю

мебель, все двери, даже стол, а затем и все книги. Точно помню, когда разбомбили часть нашего квартала, дом около нас упал, остались куски стен, у нашего окна оказалась люстра. Несколько дней все дети собирали там из-под руин куски мебели для отопления.

А потом завод отца эвакуировали на Урал, и примерно за 2 месяца до снятия блокады по Ладоге эвакуировали и нас. А вот и самое яркое воспоминание - на переброшенном пункте. Мы сидели на пенке, и нас уостили гречневой кашей с молоком. Я даже не знала, что это такое, но после чая из берёзовой коры мне показалось, что это вкуснее картофельных котлет. До сих пор не могу пить берёзовый сок, зато без молока жить не могу.

А вернулись мы обратно в Ленинград после завершения войны – завод был перемещен на Васильевский Остров, и нас разместили в общежитии при заводе. Где-то через год мы получили и квартиру на второй линии, прямо около Невы. Там прошла моя молодость, там я познакомилась и с моим будущим мужем Мирча, который учился в военно-морской академии, и ради него оставила всё позади.

Всё это мне было трудно вспомнить, тем более рассказать, хотя я попыталась не входить в подробности, чтобы не растрогать сердца. Всё плохое надо оставить позади и идти вперёд. Но идти надо к лучшему, чтобы ни у кого не было таких воспоминаний».

Дай Бог!

ACTIVITĂȚI ȘCOLARE

În județul Tulcea există o reprezentare largă a minorităților naționale: ruși lipoveni, rromi, ucraineni, greci, turci – tătari, italieni, aromâni...

În centrul atenției fiecărei minorități naționale a stat și stă păstrarea limbii materne, a culturii. S-a pus mare accent pe formarea personalității elevului prin însușirea valorilor culturii naționale și universale, pe cultivarea sensibilității față de valorile morale, pe descoperirea și păstrarea tradițiilor și obiceiurilor strămoșești.

Astfel, s-au format în cadrul instituțiilor școlare grupe și clase în care elevii studiază limba maternă, istoria și tradițiile etniei, precum și religia.

Pe 11 ianuarie 2014 a avut loc la Școala Gimnazială din Sarichioi, jud. Tulcea, acțiunea metodică a profesorilor de limba rusă maternă precum și a profesorilor care predau religia ortodoxă de rit vechi. La această activitate au fost prezente și cadrele didactice care predau limba maternă turcă, greacă/ neogreacă, ucraineană, italiană și dialectul aromân. Au

participat la această acțiune inspectorul școlar general **Dumitru Damian**, inspectoarea pentru limbi materne **Nadea Casian**, directorul adjunct al CRLR **Silviu Feodor**, oficialitățile locale - primarul **Vitali Cristian Finoghen** și viceprimarul **Trofim Artamon**.

Tema activității școlare a fost „*Кто я. Великие русские праздники*”. Dna profesoară de religie, preoteasa **Maria Trifanov**, a prezentat pe scurt fiecare sărbătoare religioasă importantă a rușilor lipoveni. Partea teoretică a fost pusă în practică de către un grup de

elevi de la toate clasele din Sarichioi. A urmat un program specific *Sfintei Sărbători a Crăciunului*. Atmosfera a fost chiar de adevărată sărbătoare, fiecare moment a impresionat până la lacrimi pe cei prezenți.

Activitatea a continuat cu vizitarea bisericii *Nașterea Maicii Domnului*, unde preotul paroh **Nicolae Trifanov** a prezentat picturile murale, icoanele și istoria bisericii ortodoxe de rit vechi din localitate.

Inspector școlar,
prof. **Nadea Casian**,
Tulcea

70 de ani

La Biblioteca „Ivan Evseev” din cadrul Centrului Cultural al CRLR-Tulcea, cu ocazia marcării a 70 de ani de la căderea blocadei Leningradului (azi orașul Sankt Petersburg), s-a deschis la începutul lunii februarie a.c. o expoziție de carte și vederi intitulată «*70 лет со дня снятия блокады Ленинграда*».

Numeroasele exponate descriu în imagini Leningradul în zilele eroice ale blocadei, precum și cel din zilele de pace în care Muzeul Ermitaj, podurile de pe Neva și celelalte clădiri

monumentale ale orașului lui Petru I fac din acesta unul dintre cele mai frumoase orașe din Rusia, și nu numai.

Elevilor care studiază limba rusă maternă în orașul nostru și celorlalți vizitatori ai expoziției li s-au citit fragmente din cartea lui **Ales Adamovici și Daniil Granin „Cartea blocadei”** care, împreună cu celelalte materiale expuse, ilustrează sugestiv tragedia prin care au trecut locuitorii orașului-erou Leningrad între 8 septembrie 1941 și 27 ianuarie 1944 (în perioada celor aproape 900 de zile ale blocadei).

Natalia NEUMANN,
Vicepreședinte CRLR-Tulcea

REUNIUNEA MEMBRILOR
CONSILIULUI DIRECTOR AL CRLR

La ședința membrilor Consiliului Director al Comunității Rușilor Lipoveni din România (CRLR) din 19 februarie 2014, de la sediul CRLR din București, au participat ca invitați prof. univ. dr. **Feodor Chirilă, Simion Timofeiov** – președinte al CRLR-Suceava și **Vasile Ciubatura** –

președinte al CRLR-Lipoveni, jud. Suceava. Membrii Consiliului Director al CRLR au validat Adunarea Generală a CRLR-2 Mai, ședință care s-a desfășurat în data de 15 decembrie 2013 în satul 2 Mai, jud. Constanța, și a fost ales ca președinte al comunității locale **Adrian**

Tudorov.

S-a aprobat Programul de investiții al CRLR pe anul 2014, care prevede:

- Finalizarea investițiilor la Centrele Culturale ale CRLR-Manolea, jud. Suceava și CRLR-Constanța și finalizarea lucrărilor de reabilitare și modernizare la Centrul Cultural al CRLR-Brăila;
 - Realizarea lucrărilor de construcții la Centrele Culturale ale CRLR-Mila 23, jud. Tulcea și CRLR-Năvodari;
 - Lucrări de reabilitare și modernizare la Centrele Culturale ale CRLR-Climăuți și CRLR-Rădăuți;
 - Întocmirea proiectului tehnic pentru Centrul Cultural al CRLR-Carcaliu, jud. Tulcea;
 - Lucrări de renovare și modernizare la Sediul CRLR-Suceava.
- Membrii Consiliului

Director au aprobat planul de activități pentru anul în curs, dintre care amintim: aniversarea a **290 de ani** de la atestarea oficială a satului Lipoveni/Sokolinți, județul Suceava; „Ziua Pescarului” (Tulcea, octombrie); Cosmosul, universul copilăriei - 80 de ani de la nașterea astronautului Iuri Gagarin (București, martie); Ziua Alfabetului chirilic și a Culturii Slavone (Tulcea, mai); Festivalul Poeziei Ruse – ediția a VII-a, dedicată operei lui Pușkin și Lermontov (Gura Humorului, 25-29 iunie 2014); Tabără de

iconografie; Zilele Culturii Ruse - 215 ani de la nașterea lui A.S. Pușkin (iunie, Brăila); marcarea a **700 de ani de la nașterea Preacuviosului Serghe de Radonej**, acțiune în cadrul căreia se va desfășura și prima ediție a *Festivalului de cântări religioase* (Climăuți – Rădăuți, 2-6 octombrie); Schimburi interculturale, regionale, naționale și internaționale; Promovarea culturii rușilor lipoveni pe teritoriul României, Ziua Minorităților Naționale în România; Cercetarea istoriei și tradițiilor rușilor lipoveni.

Comunitatea Rușilor Lipoveni din România și Ambasada Federației Ruse în România, cu sprijinul reprezentanței „Rossotrudnicestvo”, au organizat pe 18 februarie 2014, în sala „C.A. Rosetti” din Palatul Parlamentului României un eveniment dedicat marcerii a **70 de ani de la ridicarea blocadei fasciste asupra Leningradului** (astăzi – orașul Sankt Petersburg din Rusia).

După deschiderea oficială de către președintele CRLR, deputatul **Miron Ignat**, **Excelența Sa Oleg Malghinov**, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Federației Ruse în România, a mulțumit în alocuțiune rușilor lipoveni din România că poartă „amintirea acestui eveniment și o transferă din generație în generație”, rușii lipoveni fiind uniți de

britanic, peste două milioane de locuitori au izbutit să învingă moartea, nu fără durere în suflet, în condițiile în care circa 650.000 au pierit de foame, de boli, dar și din cauza lovirilor continue ale aviației și artileriei hitleriste. *Ce barbarie!*

Deși aflată sub asediu, populația Leningradului: muncitorii, inginerii, specialiștii au lucrat sub foc continuu, cum se spune, pentru a asigura unitățile și marile unități tactice și operative cu avioane, tancuri, tunuri, alte categorii de tehnică militară, cu arme automate, mine ș.a.

Contribuția populației la victoria obținută în Bătălia Leningradului a fost apreciată la superlativ de Comandamentul suprem sovietic, declarat oraș-erou. Acestor oameni de excepție, de legendă, li s-au închinat, în semn de profund și binemeritat omagiu ode,

Malghinov, a înaintat, la Kremlin, spre bună primire, domnului președinte al Federației Ruse, Vladimir Putin, Diploma de artizan „Pace pentru etenitate - Eroii nu au naționalitate”. Gestul l-am făcut tot cu ocazia unei celebrări (de anul trecut): 70 de ani de la victoria de la Stalingrad.

Să trăiți întru mulți și fericiți ani! Vă îmbrățișează un veteran și invalid de război, trecut de 90 de ani! ”.

Spectacolul comemorativ, în limba rusă, a fost deschis de elevii Școlii de pe lângă Ambasada Federației Ruse, fiind urmați de elevii ruși lipoveni din Tulcea, coordonați de profesoarele **Tamara Alistarh**, **Nadea Casian** și **Natalia Neumann** (detalii pe pag. 2-3).

Prof. **Nadia Casian**, inspector școlar la ÎȘJ-Tulcea, ne-a relatat imediat după

„70 de ani de la ridicarea blocadei fasciste asupra Leningradului”

leningrădeni prin ceea ce caracterizează sufletul rus - „rezistența, ca trăsătură distinctivă de bază”.

Generalul de armată în rezervă **Marin Badea Dragnea**, președintele de onoare al Comitetului Român pentru Cinstirea Eroilor și președinte al Asociației Naționale a Veteranilor din România a mulțumit pentru invitația la eveniment, subliniind: „Este o onoare pentru veteranii de război ai României, pentru mine personal, să participăm la un eveniment cu profunde semnificații istorice din viața popoarelor fostei Uniuni Sovietice: împlinirea a 70 de ani de la ridicarea blocadei Leningradului. Rezistența eroică a populației acestui mare oraș, cu tradiții legendare așa spune, care a știut și a reușit să înfrunte peste 900 de zile foametea, gerul, moartea, izolarea, a impresionat o lume întreagă. Tineri, dar și bătrâni, copii, bărbați și femei, într-o deplină unitate de voință, cu o dârzenie extraordinară, s-au mobilizat, sfidând acel cerc de foc al încercuirii și au reușit să supraviețuiască. Potrivit unui dicționar enciclopedic

poeme, cântece, romane, lucrări memorialistice, filme, alte opere de artă nemuritoare și omagierea de azi, 18 februarie 2014, la București. Acești oameni minunați, faptele lor de curaj, abnegație, dăruire exemplară, înalt patriotism, până la sacrificiul suprem, vor dăinui etern în inimile și sufletele urmașilor lor, de-a lungul veacurilor, ca și în mintea oamenilor de bună credință din întreaga lume, pentru care orașul-erou Leningrad, azi Sankt Petersburg, este și va fi de-a pururi un simbol al celor mai înalte virtuți. Și alături de ei, bravii și eroicii luptători ai Forțelor Armate ale Uniunii Sovietice care, după șase săptămâni de lupte grele, au obținut victoria în Bătălia Leningradului.

Alături de noi, veteranii celui de-al Doilea Război Mondial, își înclină în acest moment frunțile în fața amintirii celor omagiați cu prilejul acestei aniversări, reprezentanți ai Comitetului Român pentru Cinstirea Eroilor, al cărui președinte de onoare sunt, și care, nu cu mult timp în urmă, prin bunăvoința Excelenței Sale, domnul ambasador Oleg

spectacolul artistic: „În limba maternă se ascunde amintirea trecutului nostru, zestrea noastră strămoșească, originile cu care suntem înfrățiți încă de la naștere. Pornind de la aceste simțiri, am încercat să arătăm pe scenă, cu un scenariu original, cu o recuzită parcă venită din acele vremuri, cu trăiri intense ale micilor noștri artiști tulcenii, cu sinceritate și dăruire totală în interpretare, tragismul blocadei Leningradului... Nu trebuie să uităm niciodată că limba maternă e ceva sacru, e ceva al nostru și trebuie păstrată și cultivată cu sfințenie din respect pentru tine însuși, pentru ceea ce ești azi, grație zilei de ieri”.

La evenimentul din Palatul Parlamentului României, unde a avut loc și o expoziție de fotografii cu imagini din zilele blocadei Leningradului, au participat parlamentari, reprezentanți ai corpului diplomatic, veterani de război, elevi, studenți, membri ai comunității locale a rușilor lipoveni.

Mai multe amănunte despre eveniment puteți citi în materialul în limba rusă de pe pag 2-3.

UN FEBRUARIE CU PREMII ȘI MEDALII

● Maia DENIS-CONDRAȚ

Maia Denis-Condrat este fetița fostei noastre colege de redacție **Anișoara Denis-Condrat** (ambii părinți ai Maei fiind originari din Carcaliu, județul Tulcea, stabiliți în București de mai mulți ani).

În cadrul preselecției din România a Concursului internațional de dans *Dance Word Cup* (15-16 februarie 2014, de la Palatul Copiilor din București), la care au participat peste 250 de tineri din toată țara, **Maia Denis-Condrat** s-a calificat pentru

finala din Faro (Portugalia) care va avea loc în iulie a.c.

Dansul *Russian Style*, cu care a concurat la categoria Mini Solo National/Folclor, a primit cele mai multe aprecieri, Maia clasându-se pe locul I și primind acceptul de a concura în Portugalia cu finaliștii din cele 18 țări participante (Italia, Ucraina, Spania, Rusia, Slovenia, Belgia, Elveția, România s.a.).

Maia Denis-Condrat a împlinit recent 8 ani. Se pregătește la Școala de balet „Odette” din București, cu prof. **Dana Popescu**.

Alexandra Calinov, despre care s-a mai scris în „Zorile” în nr 4/2012, are acum 11 ani și este elevă în clasa a V-a la Liceul cu studiu aprofundat al limbii engleze nr. 1586 din Moscova (Rusia). În decembrie 2013, la Moscova, a participat la Olimpiada națională de limba engleză – faza școlară, ocupând locul I.

Din octombrie 2013, după sosirea în capitala Rusiei (s-a mutat la Moscova împreună cu părinții; tatăl **Alexandrei, Tiberius Calinov, este diplomat la Ambasada României în Federația Rusă; părinții ei sunt originari din Jurilovca, județul Tulcea**), Alexandra a fost legitimată la cea mai cunoscută și puternică organizație sportivă din capitala rusă, Federația de Educație Fizică și Sport (MGFSO), la secția de gimnastică ritmică. În ultimele luni a participat la mai multe concursuri de gimnastică ritmică, înfruntând sportive foarte bine pregătite din Moscova și din alte orașe din Federația Rusă. Deși nivelul tehnic și artistic al gimnastelor din Rusia este foarte ridicat, Alexandra a reușit, la concursurile la care a participat, să urce pe podiumul de premiere și să-și completeze palmaresul de cupe și medalii:

- Concursul „*Osennyaya Melodia*” (20 octombrie 2013) – locul I și medalia de aur;
- Concursul „*Pervye Snejinki*” (16-17 noiembrie 2013) – locul al II-lea și medalia de argint;
- Concursul „*Pervenstvo*

● Alexandra CALINOV

MGFSO” (13 decembrie 2013) – locul I și medalia de aur;

- Turneul național al „*Centrului sportiv și educațional Sambo-70*”, la gimnastică ritmică (15-16 februarie 2014) – locul al II-lea și medalia de argint.

Încă de la legitimarea la MGFSO, Alexandra a fost inclusă la cea mai înaltă categorie corespunzătoare

vârstei sale, Categoria I („*Pervai razriad*”), iar prin performanțele obținute până în prezent a confirmat această poziție.

În prezent, la Moscova, Alexandra o are ca antrenore la gimnastică ritmică pe **Ekaterina Ghenadievna Ivanova**. În România, Alexandra s-a pregătit la Clubul Sportiv „Olimpia” din București.

● Emanuel Feodor ȚIGANOV

Emanuel Feodor Țiganov s-a născut pe 21 noiembrie 2000 în micuțul sat lipovenesc din mijlocul Deltei Dunării numit Mîla 23, jud. Tulcea, și a fost educat în spiritul religiei creștin-ortodoxe de rit vechi, cu respectarea tradițiilor rușilor lipoveni din România. Crescut doar de către mama lui, cu eforturi foarte mari, **Emanuel Feodor Țiganov** a părăsit în anul 2009 satul natal din Delta pentru a se stabili în București, unde și-a descoperit pasiunea pentru dansul sportiv

de performanță. Alături de partenera sa **Miriam Țigău** (și ea foarte talentată, de altfel), cei doi se pregătesc de un an și câteva luni la Clubul Magic Dance din capitala României.

Pe parcursul unui an de zile, **Emi (Emanuel)** și **Miriam** au câștigat numeroase premii importante la competițiile de dans sportiv. Pe 22 februarie 2014, la concursul *Bucharest Dance Fest*, ei s-au clasat pe primul loc.

Talentul, pasiunea, seriozitatea, multă muncă,

antrenamentele zilnice - toate acestea au dus la rezultate extraordinare. Urmează multe alte concursuri, din ce în ce mai importante, cu mari speranțe privind și podiumurile internaționale. „*Foarte costisitoare însă din punct de vedere financiar* – după cum ne-a declarat mama. *Participările presupun costuri mari ale echipamentelor sportive și ore suplimentare de antrenament. Cu credința în Dumnezeu însă, sperăm să putem face mândră și Comunitatea rușilor lipoveni de rezultatele lui Emi*”.

(Redacția)

Ещё один шаг к вершинам великого языка

Четвёртый год изучаю русский язык, но уже чувствую, как он меня захватывает, и чем больше я узнаю о России и её культуре, об истории и великих людях, тем больше я его люблю.

Литературные конкурсы и фестивали русской поэзии также сыграли свою роль. Мы познакомились с жизнью писателей и поэтов, научились выразительно читать и беречь русское великое слово.

Благодаря нашему преподавателю русского языка **Зинаиде Громик** - опытному и талантливому человеку - мы, её ученики, имеем возможность

занимать призовые места в конкурсах не только национальных, но и международных.

В прошлом году я участвовал в международном творческом конкурсе «*Слово за нами*», посвящённом **1150-летию славянской письменности**, с творческой работой «*Перед стойкими людьми я голову склоняю*».

Результат моего труда на лицо - ценный подарок от фонда «Русский мир» и Почётный Диплом за II-ое место.

Радость моя безгранична, и этой наградой я обязан моему преподавателю и, конечно, родителям, которые делают

всё, для того чтобы я учил язык.

Любить этот славный благородный язык и строить красиво и правильно русскую речь учит нас человек, преданный своему делу до глубины души.

Низкий поклон и благодарность моим родителям, Общине русских-липован и чудесному учителю.

Флавиан ИВАНОВ,
ученик VI-ого класса
Колледжа «Эмиль
Раковицэ», г. Ясси

(Публикуем ниже работу
Флавиана Иванова,
высланную организаторам
международного
творческого конкурса
«*Слово за нами*»,
посвящённого **1150-летию
славянской письменности**)

Флавиан Иванов

Перед стойкими людьми я голову склоняю

09.10.2013

*«В грозных, суровых
боях утвердила
Силу, и славу, и правду
свою»*

М. Исаковский

У каждой страны свои герои, свои замечательные люди, своя история и культура. Счастлива та страна, которая не познала войны, горя и невзгод. С другой стороны, история той страны, которая воевала и победила врагов, намного богаче.

Мой дед, у которого русские корни, часто рассказывал о последней грозной войне, которая уничтожила всё: людей, целые города, природу. Она мало касалась моей страны – Румынии, поскольку она участвовала в Яско-Кишинёвских военных операциях и, конечно же, были потери, но не такие большие. Своими рассказами дед заинтересовал меня.

Пришло время, и я стал изучать русский язык. Только сейчас я узнаю о настоящем героизме русского народа. Боже мой, какой смелый народ, какая преданность, стойкость и

выносливость! Оказывается, издавна русские считались самыми храбрыми воинами.

Александр Матросов закрыл своей грудью вражескую амбразуру, спасая отряд бойцов. Зое Космодемьянской на плечо поставили горячую раскаленную звезду, но она всю боль вытерпела и не предала своих товарищей. На войне русские женщины также проявили смелость и стойкость.

До глубины души затронул меня военный рассказ о военачальнике Дмитрие Карбышеве.

Ему предложили перейти на службу к немцам и обещали красивую заграничную жизнь. Генерал заявил, что русские люди не предадут свою Родину. Несколько месяцев мучили его гитлеровцы, но он стойко держался перед палачами. Раздетого Карбышева вывели на мороз и облили сначала горячей, а потом холодной водой. Он превратился в ледяную

глыбу, но не склонил головы перед лютым врагом. Какая сила духа, какой сильный русский характер!

Невиданный героизм проявил русский народ и во время блокады Ленинграда.

Как они делили последний кусок хлеба между собой! Дневник девочки Тани Савичевой, у которой вся семья умерла от голода, обошёл весь мир. Горе их семьи – горе всех ленинградцев. Об этих людях я рассказал на одном из уроков на тему: «*Что такое смелость, преданность и дружба?*». Хотелось всем доказать, что для русских врага уничтожить - большая заслуга, а друга спасти – это высшая честь.

Я говорил на румынском языке, так как мои одноклассники не знают русского языка, но они были так удивлены моими примерами, что с тех пор просят меня рассказать как можно больше о России, так как в такой огромной стране должно быть много

интересного. Я обещал рассказать им о Петре Великом, о М.В. Ломоносове, о Москве и, конечно же, об Эрмитаже.

Как я счастлив, что познал великий русский язык! А ещё счастливее я буду, когда к такой великой стране, как Россия, к её культуре и истории, а также к изучению русского языка подтянутся мои сверстники-румыны, которые стали больше меня уважать. Её богатая история и культура в последнее время стали интересовать весь мир.

Вот почему уважающие себя люди стремятся изучать его, ведь:
*«Как будто целый мир тебе знаком,
Когда владеешь русским языком».*

И. Гришашвили

Иванов Флавиан

© 2014 Фонд «Русский мир» 119285, Российская Федерация, Москва, ул.Мосфильмовская, 40
Тел.: +7 (495) 981-5680,
+7 (495) 981-5691

DIN ISTORIA RUȘILOR LIPOVENI

Despre rețeaua informativă din jurul mitropolitului Tihon (Cacealchin) și al teologului starover Feodor Evfimovici Melnikov

ÎPS Mitropolit Tihon, cu numele de mirean **Tit Cacealchin**, s-a născut la 2 aprilie 1878 în comuna Novaia Nekrasovka (Basarabia, azi Ucraina). În anul 1899 a absolvit seminarul teologic „Sfântul Ioan Teologul” din

Mitropolitul Tihon (Tit Cacealchin)
(1878-1968)

Staraia Nekrasovka (Izmail), în vremea episcopului starover **Afanasie**. În anul 1903 s-a căsătorit, ocupându-se cu pomicultura și apicultura. După moartea soției, **mitropolitul Inochentie** l-a propus în anul 1933 spre a fi episcop, dar acesta a refuzat. În anul 1939 i se propune a doua oară să fie hirotonit episcop, însă refuză și de data aceasta. În anul 1940, din cauza ocupării Basarabiei de către sovietici, nu a mai putut păstra legătura cu familia sa, refugiindu-se la Mănăstirea ortodoxă de rit vechi „Uspenia” („*Adormirea Maicii Domnului*”) din Slava Rusă, jud. Tulcea. Acolo s-a călugărit, fiind ales episcop, apoi mitropolit de către soborul Mitropoliei Ortodoxe de Rit Vechi. În timpul dictaturii mareșalului Ion Antonescu, ÎPS Tihon a fost închis timp de 45 de zile la mănăstirea Tismana (cf. ordinul ministerial nr. 58509/1942, posibil, din cauza neacceptării calendarului îndreptat), ca deținut politic și religios.

Mitropolitul s-a remarcat în istorie ca cel prin care Cultul ortodox de rit vechi a fost recunoscut de către autoritățile române. După ce a solicitat acest lucru de două ori (în anii 1944 și 1945), ÎPS Tihon a obținut pentru Biserica Ortodoxă de Rit Vechi, prin decretul regal nr. 728 din 10 septembrie, drepturi egale față

de celelalte culte recunoscute în România¹. Cu toate că, în timpul regimului comunist, rușii lipoveni și-au câștigat drepturile religioase, mitropolitul nu a fost loial regimului comunist, criticând în repetate rânduri abuzurile comise de autoritățile vremii. Cunosându-se cu

Feodor Evfimovici Melnikov
(1874-1960)

teologul starover **Feodor Evfimovici Melnikov**, Securitatea a decis în anul 1953 să îi fie întocmit dosar de urmărire informativă. Pentru supravegherea sa, ofițerii de Securitate au recrutat câțiva apropiați ai săi.

Documentele accesate la C.N.S.A.S. arată existența unor informatori calificați și necalificați. Spre exemplu, un plan de măsuri, întocmit la 15 februarie 1954, stabilea recrutarea informatorilor care purtau numele codate de „Magnet”, „Stăvilar” și „Mesteacăn”. Cel dintâi, „Magnet”, ocupa la vremea respectivă funcția de secretar al mitropoliei. Poziția sa față de mitropolit era apreciată de securiști ca „*bună față de obiectiv și cu 4 posibilități de pătrundere în mediu*”. Al doilea informator, „Stăvilar”, a fost diaconul personal al mitropolitului, cel care îl însoțea tot timpul în vizitele sale canonice. Într-un timp, probabil cu ajutorul celorlalți agenți, a fost „dirijat” informatorul „Mesteacăn”, născut în Novaia Nekrasovka (Izmail), de unde era originar mitropolitul. Acesta a reușit să intre în intimitățile sale².

Cine puteau să fie acești informatori? Documentele consultate nu oferă suficiente indicii, prin care putem trage concluzii sigure asupra identității acestora. Cunoaștem în momentul de față doar că în nota

informativă din 30 iunie 1955 este menționat **Iacob Ivanov**, ca fiind secretar al mitropolitului la acea vreme³. O altă notă informativă, din 19 decembrie 1952, menționează pe **Vasile Petre** că este diacon personal al lui Tihon, cu ocazia unei inspecții canonice efectuate la biserica staroveră din Roman, județul Iași. Cât despre „Mesteacăn”, singurul cleric de rit vechi născut în Novaia Nekrasovka și aflat pe teritoriul României în acea vreme era **Feodor Cerevatov**, preot în orașul Tulcea, cu toate că fișa sa personală din anul 1948 nu indică vreo activitate de colaborator⁴.

Prin pozițiile pe care le dețineau, cei trei informatori puteau spiona corespondențele mitropolitului cu Feodor Melnikov, după cum arată numeroasele fotocopii ale scrisorilor primite de mitropolit, existente în dosarul cu cota I 016163. Securitatea îl urmărea și pe Melnikov, pentru că avea „atitudini dușmănoase față de U.R.S.S.”⁵. După retragerea sa la mănăstirea din satul Manolea, județul Suceava, în anul 1947, teologul Feodor Melnikov a fost supravegheat de informatorii numiți „Vanica”, „Sașa H.” și „Hațeg Gheorghe”. La 2 septembrie 1953, unul dintre aceștia

a vizitat chilia lui Melnikov, fiind descrisă plină de cărți, iar pe masă era o gazetă sovietică. Întrebat ce mai face, Melnikov a răspuns că este bătrân și că își ocupă timpul scriind. Întrebat ce anume scrie, acesta i-a răspuns - „o carte bisericească”. Documentul menționează că Melnikov era îngrijit de preotul **Xenofon Ivanov**⁶.

Dosarul lui **Feodor Evfimovici Melnikov** a fost închis după decesul acestuia la 26 mai 1960. Mitropolitul **Tihon Cacealchin** a mai fost urmărit până pe 17 februarie 1956, când i se închide dosarul, întrucât din informațiile obținute „*nu a rezultat faptul că aceste legături au caracter suspect*...”⁷.

Prof. drd. **Mihai Adrian JIANU**,
București

¹ Arhiva C.N.S.A.S., „Dosar individual I 016163 privind pe Tihon Cacealchin”, filele 14-15.

² *Ibidem*, fila 18

³ *Ibidem*, fila 43

⁴ *Ibidem*, fila 125

⁵ Arhiva C.N.S.A.S., „Dosar individual I 262397 privind pe Teodor Melnikov”, fila 105

⁶ *Ibidem*, 110.

⁷ *Ibidem*, fila 285.

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

Уважаемые друзья!

Приглашаем вас принять участие в 11-ой Международной научной конференции «**Липоване: история и культура русских старообрядцев**», которая пройдёт с 28 по 30 сентября 2014 г. в г. Черновцы – с. Белая Криница (Украина). На конференции предлагается представить результаты исследований по следующим направлениям:

- «Формирование старообрядческого населения в разных регионах Евразии: этапы, география и пути расселения»;
- «История развития старообрядческих общностей с середины XVII – до начала XXI вв.»;
- «Выразительность культурно-бытовых традиций старообрядцев»;
- «Лингвистические характеристики старообрядческих говоров»;

– «Старообрядцы и глобализация: судьбы ревнителів «древлего благочестия» в современных условиях».

Для участия в конференции просим вас не позже 20 апреля 2014 г. прислать заявку (ФИО, должность и звание, тема доклада или сообщения, краткая аннотация, а также координаты для связи) на электронный адрес: mysko2003@rambler.ru
Моб. тел. +38 0506663802 – (Михаил Чучко),
+38 0673724735 (Юлия Мысько)

Полные тексты докладов, присланные до этого срока, будут опубликованы до начала конференции в 11-м выпуске одноимённого ежегодника. Кроме того, собираем материалы и в сборник, в котором будут опубликованы доклады, представленные на конференции.

С уважением,
организаторы конференции.

ГОД КУЛЬТУРЫ РУССКОГО МИРА

за нами!» представлены на сайте фонда «Русский мир» www.ruskiymir.ru

Итоги проведения в 2013 г. I Международного конкурса «Слово за нами!» показали, с каким интересом и увлечением участвует в нём молодёжь, – в оргкомитет фонда поступило почти **4000 работ из 40 стран мира**. В том числе из Румынии (**Флавиан Иванов**, занял II-ое место в 2013 г.).

КОНКУРС ДЕТСКИХ РИСУНКОВ

1. Конкурс проводится в трёх возрастных группах:

- 5-8 лет;
- 9-13 лет;
- 14-17 лет.

2. Конкурс проводится по следующим номинациям:

- «**Лукоморье**» - рисунки, иллюстрирующие русские сказки и сказки других народов мира;
- «**Край родной**» – пейзажи родного края, любимые уголки природы, изображение своего города, дома, школы;
- «**Мой герой**» - рисунки, которые отражают представления юных художников об исторических деятелях и персонажах русской литературы.

КОНКУРС СОЧИНЕНИЙ

1. Конкурс проводится в двух возрастных группах:

- 9-13 лет;
- 14-17 лет.

2. На конкурс представляются сочинения на русском языке по следующим номинациям:

- «**Великое русское слово**» - рассказ о любимых русских писателях и поэтах, их произведениях, о значении русского языка для мира и международного общения.
- «**Дорога времён**» - размышление об интересных культурных событиях и творческих личностях в прошлом и настоящем вашей страны, города, села. Музыканты, художники, архитекторы, литераторы – какие истории связывают их с вашими родными местами?
- «**Мой необычный день**» - рассказ или фантазия о событиях самого необычного и интересного дня в вашей жизни.

КОНКУРС ЭССЕ

Конкурс проводится для студентов российских и

зарубежных высших учебных заведений.

2. На конкурс представляются оригинальные эссе на русском языке по следующим номинациям:

- «**Русский язык как язык межкультурного общения**» - роль и значение русского языка в международном общении и сотрудничестве;
- «**Современная культура: кризис или расцвет?**» - полемические рассуждения о современном состоянии культуры – литературы, искусства, кинематографа. Аргументируйте свою позицию;
- «**Культура в глобальном мире**» - взаимовлияние и взаимопроникновение культур в историческом прошлом и в наше время.

ПОРЯДОК ПРЕДСТАВЛЕНИЯ РАБОТ НА КОНКУРС

На конкурс принимаются работы отдельных авторов в рамках установленных номинаций **до 15 сентября 2014 г.**

2. **Рисунки представляются на конкурс в электронном виде либо по почте:**

- в отсканированном виде в формате jpg по электронному адресу slovozanami@ruskiymir.ru. Каждый рисунок направляет-

ся в отдельном файле.

- почтовым отправлением с пометкой «на конкурс» на почтовый адрес: 117218, Российская Федерация, г. Москва, ул. Кржижановского, д. 13, корпус 2. **Конкурсные материалы принимаются к рассмотрению по фактической дате их поступления в Москву, указанной на почтовых документах.**

Отправляемые по почте рисунки должны быть выполнены на ватмане формата А3. Техника исполнения: любая, кроме мелков и угля.

3. **Сочинения и эссе представляются только в электронном виде** на электронный адрес slovozanami@ruskiymir.ru.

Тексты должны быть выполнены в формате word и не превышать по объёму 12 тыс. знаков (6 страниц).

4. Одновременно с материалами авторы представляют в оргкомитет заполненную анкету участника конкурса (на сайте).

5. Работы, не соответствующие условиям конкурса, к рассмотрению не принимаются.

6. Авторские права на представленные материалы должны принадлежать участникам конкурса, – с тем, чтобы их использование и

распространение не нарушало законодательство Российской Федерации об авторском праве.

7. Работы, представленные на конкурс, не рецензируются и не возвращаются.

8. Оргкомитет имеет право на редактирование и публикацию конкурсных работ без уведомления авторов и без выплаты им гонораров.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ КОНКУРСА

Конкурс проводится в два тура.

• **1 тур: 15 февраля – 15 сентября 2014 года.**

Все поступившие конкурсные работы проходят регистрацию и представляются на рассмотрение экспертного совета.

В соответствии с решением экспертного совета, работы, получившие положительную оценку, публикуются на информационных ресурсах фонда. Лучшие работы, включенные в шорт-листы, направляются на рассмотрение жюри.

• **2 тур: 15 сентября – 15 октября 2014 года.**

(Вся информация о конкурсе и анкета участника - на портале фонда «Русский мир» www.ruskiymir.ru, Email: slovozanami@ruskiymir.ru)

GRUP VOCAL BĂRBĂTESC

La începutul lunii februarie a.c., o invitație neașteptată a mobilizat tinerii ruși lipoveni suceveni, iar entuziasmul cu care s-a confirmat era evident: **Maslenița** („Săptămâna Albă”).

Aceasta a fost conjunctura în care s-a născut tânărul grup vocal bărbătesc din Suceava, sub îndrumarea domnului **Ioan Tudosă**, un „krâlaşan”

(cântăreț în biserică) înzestrat cu har și implicat în activitatea comunității locale.

Nu știu ce este mai mult de apreciat: faptul că tinerii sunt talentați, că interpretează vechi cântece bisericesti ori stihuri timpurii promovării spiritualității staroverilor ortodocși de rit vechi? Îți împartășesc, drag

cîntitorule, că, prin gravitatea vocilor și prin ritmul melodiilor, s-a conturat în sufletul meu apartenența la o civilizație desprinsă din negura pribegiei.

Fiecare „stih” are o poveste; poate una mai tristă, sau mai veselă, dar, indiferent de natura ei, relatează recunoștința față de mărinimia divinității, iar ea se regăsește pe chipurile staroverilor. Simplitatea și modestia acestor oameni este întotdeauna completată de expansivitate și jovialitate.

Nostalgia m-apasă ori de câte ori vorbesc despre „noi” și despre unicitatea sărbătorilor lipovenești.

Este un fapt bine știut în rândul comunităților rușilor lipoveni că întâmpinarea postului Paștelui este un prilej de bucurie, iar această stare s-a intensificat la noi în compania ansamblului „Raduga”.

Marina ZENOVEIOV,
Președintele ATRLR-
Suceava

LESPEZI DE IERI, LESPEZI DE AZI

Eustinia TIHAN

minorității naționale, care au contribuit la dezvoltarea târgului).

Satul Lespezi, sat de centru, datat pentru prima oară în anul 1790, dar atestat documentar abia în anul 1825, iunie 1, după ce un grup de negustori evrei și armeni au obținut de la domnitorul Moldovei Ioniță-Sandu Sturza un hrisov scris cu litere chirilice prin care aveau dreptul să înființeze un târg cu numele de „Lespedi” pe moșia Brătenii, ținutul Sucevei.

Fiind un loc bun de comerț, în scurt timp, s-a populat cu negustori de diferite naționalități, care au dat târgului un parfum de trecere spre urbe. La început au fost meseriași din diferite branșe: tâmplari, rotari, croitori, frânghieri, care lucrau în atelierele proprii. După o statistică din 1880, în târgul Lespezi erau 389 familii de evrei, 47 familii de lipoveni și 200 familii de români.

Evreii se ocupau cu comerțul, iar românii și lipovenii - cu agricultura. Într-un timp, populația localității s-a înmulțit, astfel că în anul 1930 erau peste 260 de familii de evrei, 22 de familii de polonezi, 6-7 familii de cehoslovaci, 23 de familii de germani, 52 familii de lipoveni și 30 familii de alte naționalități, aduși pentru a lucra la fabrica de sticlă și de teracotă.

În anul 1941, au rămas 23 de familii de evrei și 83 de familii de lipoveni. Plecarea locuitorilor de alte naționalități, cu excepția lipovenilor, a fost probabil determinată de distrugerea fabricii de sticlă. Diminuarea numărului familiilor de evrei a fost cauzată și de alungarea

forțată a acestora din târgurile comerciale de către guvernul antonescian, unii fiind duși în lagăre de concentrare, iar alții - îngrămădiți prin alte târguri moldave.

Lipovenii rămași s-au așezat în două micicartiere, Median și Mahala. Ei și-au construit o biserică ortodoxă de rit vechi din piatră, unde mergeau duminică și în zilele de sărbătoare să se roage, iar după amiază se adunau pe uliță și cântau cântece în care își jeleau soarta. Se ocupau cu grădinaritul - principala lor sursă de existență. Produsele obținute erau date la schimb evreilor rămași în zonă sau vândute pe piața liberă din târgul Lespezi, în Pașcani, Hârlău sau în Fălticeni.

Al Doilea Război Mondial a pricinuit pierderi mari comunei Lespezi și zonei orașului Pașcani. Aviația de luptă prin cele două bombardamente a distrus podul de peste Siret, biserica și multe gospodării.

Iscușiți, harnici și pricepuți, având și materialul la îndemână - piatra pe care o scoteau direct din Siret - rușii lipoveni au reconstruit biserica și au sfințit-o în anul 1948 cu hramul *Intrarea Maicii*

Domnului în Biserică. În ciuda condițiilor vitrege, ei și-au continuat activitatea de bază, au cumpărat teren agricol și forestier chiar și în comunele învecinate. Copiii erau și ei folosiți la munca câmpului, dar mergeau și la școală, mulți dintre ei urmând „școli înalte”, devenind apoi medici, ingineri, profesori, economiști, oameni de arme. Unii au rămas în satul natal, alții - în orașele unde au studiat, dar nu și-au uitat locurile natale, tradițiile și obiceiurile moștenite din moși-strămoși; ei se întorc în sat de sărbători, la prăznuirea hramului bisericii ortodoxe de rit vechi și petrec alături de cei dragi.

În prezent, în Lespezi sunt în jur de 50 de familii de ruși lipoveni, care trăiesc în armonie cu celelalte minorități naționale, și care se ocupă tot cu grădinaritul. Sunt multe persoane în vârstă, care încearcă să păstreze tradițiile, portul și să le transmită mai departe tinerilor. Școlarii studiază limba rusă maternă, organizează spectacole artistice, încearcă să afle cât mai multe date despre originile strămoșilor pentru a le transmite, la rândul lor, urmașilor, astfel încât această etnie să se evidențieze între celelalte din zonă.

„Elena Doamna” din Tulcea

Școala gimnazială „Elena Doamna” din Tulcea are ca patron spiritual pe Sf. Nicolae, apărătorul copiilor, sărbătorit în fiecare an în decembrie. Cadrele didactice au organizat la finele anului trecut, în foaierea școlii, o expoziție cu obiecte tradiționale, vestimentare, cărți specifice minorităților naționale care trăiesc în Dobrogea. Prin urmare, au fost mobilizați

elevii, reprezentanții minorităților naționale, care au expus și prezentat obiecte tradiționale de valoare, participând dintre minorități la acțiune rușii lipoveni, turcii, tătarii, aromânii și grecii.

După slujba religioasă în cadrul căreia s-au sfințit colăceii și merele și după surprizele din ghetuțe, elevii au vizitat pe rând expoziția deschisă în școala lor. Elevii aparținând minorităților

naționale au prezentat cu mult entuziasm obiectele expuse și au răspuns întrebărilor lansate de vizitatori. S-a creat un dialog multicultural dintre cei care erau dornici să împărtășească din obiceiurile, tradițiile minorității și cei care doreau să afle cât mai multe.

Standul rușilor lipoveni a fost prezentat de elevele **Maria Andreev** din clasa a II-a C și **Evelina Ciotic** din clasa I B, îmbrăcate în costume rusești, sub îndrumarea învățătoarei **Liuba Bucioc**. Exponatele: *costume de biserică pentru femei și bărbați, costumul de scenă, lingurile de lemn, samovarul, balalaika, păpușile matrioșka, cărțile bisericești* au fost aduse de către elevi, cadre didactice, altele fiind împrumutate de la CLRLR-Tulcea (cu sprijinul unei profesoare **Neumann Natalia**). Toate exponatele noastre au fost în centrul atenției.

Vreau să mulțumesc

tuturor celor care au adus exponatele, dar și inimoaselor mame ale celor două eleve - **Claudia Ciotic** și **Andreea Victoria Andreev**, fără efortul cărora standul nostru nu ar fi fost atât de bogat și bine reprezentat.

Printre curioșii vizitatori care sorbeau cuvânt cu cuvânt explicațiile, am auzit: „Așa ceva are și bunica!” (a zis **Raisa**), „Îmi plac aceste obiecte!”, „Dar samovarul cum funcționează?”, „Cât de greu învăța Creangă din azbuka!”, „Ce costume frumoase!”, „Aș dori să ascult

și eu CD-ul cu cântece. Eu nu știu rusește, dar bunica mea știe. Îmi place limba!” (a zis doamna **Axenia**).

Expoziția s-a încheiat cu mulțumirile dlui director **Vasile Burungiu** și ale dnei director **Elena Stanca**, evidențind în alocuțiunile lor entuziasmul de care au dat dovadă cadrele didactice și elevii pentru amenajarea și prezentarea expoziției.

Învățător **Liuba BUCIOC**, Profesor pentru învățământ primar, Tulcea

LA CLIMĂUȚI, CU ANI ÎN URMĂ

Pe când satele lipovenilor erau în floare, iar fiecare familie creștea și ocrotea o liotă de copii, ulițele înzăpezite deveneau neîncăpătoare în postul Crăciunului. În prag de iarnă, gospodarii satului se întorceau de pe meleagurile îndepărtate pe unde îi mâna nevoia de a asigura un trai îmbelșugat familiei numeroase. Și iernile erau ierni, oamenii - oameni! Rar gospodărie în sat care să nu aibă o pereche de cai vânjoși aidoma capului familiei deprins cu munca încă de când era fânc prin bătătură. Asemenea unui stup de albine, fiecare membru al familiei avea responsabilități stricte pe care le îndeplinea cu osârdie sub privirile neostoite ale bunicilor.

Un bunic verde și drept la stat până la o vârstă venerabilă, cu barba revărsândă pe piept, era stâlpul casei; el dădea binecuvântarea la rugăciunile care se rostesc înaintea mesei, ori pentru începerea muncii în gospodărie, el pornea primul la biserică în zi de sărbătoare,

el le deslușea numeroșilor săi nepoți tainele slovelor din cărțile sfinte.

Bunica, o femeie ades mărunțică, îndesându-și din timp în timp smocul de fire albe, rebele, sub broboada legată sub bărbie, își făcea de lucru printre oale pe care le îndesa în cuptorul bine încins dis-de-dimineață, după ce scotea rotocoale uriașe și aurii de pâine aburindă. Cu nelipsitul sort de pânză subțire, care-i proteja fusta largă, întunecată și lungă până la glezne, își ștergea palmele subțiri și pline de riduri și privea cu ochii ageri în jur, căci ea avea „în pază” mâncărurile ce bolboroseau în acel cuptor răspândind arome ce te înnebuneau, dar, în același timp, în grija ei era și hărmălaia neastâmpăraților urmași! Cu câtă strășnicie păzea regulile unei case binecuvântate, cu atâta dragoste mângăia câte un căpușor bălai, ori făcea vânt leagănului prins de grindă, când cel mic scâncea în scutece, înfășurat ca pe o mumie... Cu aceeași grijă împărțea bucăți de coajă

groasă, crocantă, ruptă din pâinea proaspăt coaptă fiecărui nepoțel cu mâinile întinse a nerăbdare! Și câtă veselie îi cuprindea pe cei mici, când bunicul, cu barba și sprâncenele pline de promoroacă, înfășurat în „subă”, cu pâslarii în picioare și căciula îmblănită îndesată pe cap îi înmbia în sania la care înhăma caii! După o alergare nebună, pe ulițele îngustate de troienele cât gardul, unde, la câte o cotitură, sania se înclina nepermis de mult și numai Dumnezeu știe cum de nu se pierdeau câțiva „călători”, iar clinchetele de clopoței erau acoperite de țipetele înfricoșate și vesele în același timp ale copiilor, caii, cu spume la gură, se opreau în fața porții, însă nimeni nu se mai îndura să coboare. Tot bunicul cel năzdrăvan găsea ieșirea din impas: frecându-și palmele late și înroșite de ger, strângea câte un bulgăre uriaș pe care îl năpustea ca pe o ghiulea spre sania încărcată. Într-o clipită, se pornea „bătălia”, copiii se aruncau spre zăpada pufoasă și ușoară chiuind, încingeau o luptă fiecare contra celorlalți: un potop de bulgări se abătea asupra fiecăruia, nu erau iertați nici trecătorii, ce se nimereau în acel loc. Așa avea tihnă bunicul să deshame și să-și ștergă caii, să-i țesale bătându-i ușor pe crupă drept mulțumire pentru uriașa bucurie ce le-a adus nevoia lor de mișcare în anotimpul înghețat.

Munca, învățătura rugăciunilor, hârjoana, se împleteau în cursul săptămânii, iar sămbăta și duminica întâi de toate erau slujbele, când bisericile din sat se umpleau de oameni. Mirosul de tămâie, lumina pălpâindă împrăștiată de lumânările ce trosneau ușor în sfeșnice, cântările prelungi, rugăciunile creau o atmosferă de pace, liniște, de lepădare de toate faptele și gândurile rele, de apropiere de Dumnezeu. Cea mai frumoasă slujbă se săvârșea de Bobotează. Cu mic cu mare, tot sufletul participa la liturghie, ca apoi să pornească în procesiune la fântâna din miezul satului la sfințitul apei. Porneau enoriașii cu prapuri și sfinte icoane de la biserică *Uspenie*, cu preotul în frunte, cu *kliroșanii* plasmodiind cântări sfinte. Se întâlneau la răscruce

cu enoriașii bisericii *Preobrajenie*, iar clopotele de la *Cuviosul Serghie de la Radonej* prevesteau minunea ce va să se întâmple... Întreg satul își dădea salutul binecuvântat. Puhoi de lume se aduna în jurul fântânii străjuite de o cruce impunătoare, și se pornea slujba tainică prin care apele din lumea întreagă capătă, pentru șapte zile, puteri nepământești. Fiecare familie se întorcea cu un ulcior cu apă sfințită, iar dacă se întâmpla ca în câte o casă să rămână vreun rob al lui Dumnezeu nevolnic din pricina bolii ori bătrâneții, ce nu a putut ajunge la slujbă, vecinii se opreau la casa lui întâi pentru a-i aduce Apa aducătoare de Viață.

BOBOTEAZA LA CLIMĂUȚI

Acum, satul părăsit, cu oameni împutinați, încearcă să supraviețuiască. Am participat de marea Săbătoare Domnească: Boboteaza Domnului la slujbă, la biserică cu hramul *Sf. Uspenie* din Climăuți, județul Suceava. O zi cu ceață, moină, nici urmă

de zăpadă, nici urmă de gerul Bobotezei. Biserica arhiplină, de oameni trecuți de prima tinerețe, copii puțini, dar același fior evlavios străbătea sufletele tuturor.

Protoiereul **Gheorghe Ahapov** reușește prin harul său să umple golul lăsat de schimbările dureroase din străvechiul sat, să-i dea strălucire mării sărbători. Sfințirea Apei s-a săvârșit în biserică. Într-o discuție anterioară, întrebând fiind de ce nu se mai face procesiunea spre fântâna din sat, a răspuns cu amărăciune în glas: „*Cu cine? Cine mai poate purta prin tot satul prapurii? Cei mai mulți dintre credincioși abia ajung la biserică...*”.

Căldura sufletească, grija pentru turma tot mai împutinată, preocuparea pentru păstrarea sfântului lăcaș în cele mai bune condiții fac din vrednicul preot un Om adevărat, un tămăduitor de suflete, un păzitor al vechii credințe.

Astfel de oameni pot salva satul încă multă vreme de acum încolo. Îți mulțumim, părinte!

Vassa ERASTOV

In memoriam

Anica IVANOV (1940-2014)

După o lungă și grea suferință, la data de 14 februarie 2014, a plecat în lumea celor drepti **Ivanov Anica** (02.02.1940 - 14.02.2014), soția celui care a fost fondatorul, mentorul și primul președinte al Comunității Rușilor Lipoveni din Tulcea, inspectorul școlar județean și dascălul dedicat etniei din care făcea parte - **Vicol Ivanov**.

Anica Ivanov a fost un model de soție, mamă și bunică staroveră. Cei doi copii, **Marina Ampleev** și **Serghei Ivanov**, au fost crescuți într-o atmosferă specifică rușilor lipoveni, devenind, unul inginer, iar celălalt - absolvent al Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân” din Constanța.

Și pe tărâm social și cultural, **Anica Ivanov**, soacra dlui președinte al CRLR-Tulcea **Andrian Ampleev**, a avut o activitate meritorie, făcând parte, încă de la înființare, din componența ansamblului folcloric tulcean „LOTCA”.

Ne exprimăm compasiunea pentru familia îndoliată, fiind alături în greua încercare.

După vegherea la căpătâiul ei de către familie și prieteni în camera mortuară a bisericii „Înălțarea Domnului” din Tulcea, luni, 17 februarie 2014, **Anica Ivanov** s-a întors în pământul din care a fost zămislită de Bunul Dumnezeu.

Царство ей небесное!

Natalia NEUMANN,
Tulcea

O NOUĂ ÎNTÂLNIRE A TINERILOR RUȘI LIPOVENI

Valentin FILAT

Pe 16 februarie a.c., la Sarichioi, jud. Tulcea, a avut loc întâlnirea regională a membrilor Consiliului Director al Asociației Tinerilor Ruși Lipoveni din România (ATRLR) cu reprezentanții filialelor de tineret din județul Tulcea. Reuniunea a făcut parte din ciclul de întâlniri regionale pe care membrii Consiliului Director le-au efectuat în vederea analizării situației filialelor de tineret din țară, fiind astfel a patra după cele petrecute la Brătești - jud. Iași, Ghindărești - jud. Constanța și București.

Deși ziua de duminică a fost timidă din punct de vedere al gradelor din termometru, Casa de Cultură a CRLR-Sarichioi și-a deschis călduros ușile pentru musafirii veniți din toate colțurile jud. Tulcea. Astfel, la întrunire au participat reprezentanți ai tinerilor din Tulcea, Slava Cercheză, Slava Rusă, Carcaliu, Jurilovca, Mahmudia și, bineînțeles, gazdele noastre bune, tinerii din Sarichioi. Aflându-mă pentru prima oară în incinta sediului CRLR-Sarichioi, mi-am adus aminte de articolul dnei **Ana Miron** din nr. 11/2013 al „Zorilor”, în care dânsa descria cu fidelitate bogăția de informație existentă în acest sediu: de la costumele tradiționale și până la cele mai mărunte obiecte de artizanat, frumos etichetate, descrise și prezentate într-un veritabil muzeu dintr-o localitate ce abundă în istoria rușilor lipoveni. Sediul este întreținut impecabil, înțelept compartimentat și realizat într-un stil perfect croit nevoilor unei societăți moderne. Elementul care te fură din contemplarea structurii din fața ta este o mică cruce staroveră din bronz, care stă poziționată deasupra ușii de la intrare. Un „Bine ați venit!” nerostit, dar înțeles!

CURS DE ARTĂ FOTOGRAFICĂ

Întâlnirea tinerilor a venit de această dată cu o inovație, comparativ cu precedentele, și aici vorbesc despre un curs de artă

fotografică susținut de către fotografii profesioniști **Eduard Știrbu** din București. În cadrul cursului, tinerii au putut afla informații legate de fotografie dintre cele mai diverse, s-au familiarizat cu noțiunile specifice domeniului, și au putut vedea câteva dintre fotografiile realizate chiar de către Eduard, acompaniate cu explicații utile pentru cei interesați să avanseze în cunoașterea elementelor unei fotografii reușite.

„MOȘTENIREA CULTURALĂ ȘI SPIRITUALĂ A UNUI RUS LIPOVEAN”

Destinși de atmosfera relaxată a cursului, tinerii au continuat cu ordinea de zi a întâlnirii regionale, care cuprindea prezentarea evoluției ATRLR din ultimele luni, rezultatele precedentelor întruniri de tineret, dar și tema principală a întâlnirii de la Sarichioi - „Moștenirea

culturală și spirituală a unui rus lipovean”. Tema ar putea părea ca o provocare de a cugeta introspectiv, însă adevărul este că s-a dovedit a fi mai mult decât atât. Tinerii au fost stimulați astfel să observe că, dacă nu iau măsuri în privința bagajului cultural, natural dobândit din sânul familiei și al comunității din care fac parte, se vor lovi de problema pierderii acestuia. Ne-am dat seama cu toții că avem lucruri în comun, și nu puține la număr. Știm care sunt aceste lucruri! Ne-am dat seama că am început să le pierdem! Ce vom face pentru a le păstra, sau mai bine spus, ce suntem dispuși să facem ca să le păstrăm? Și, iată o provocare! Este ușor să le discutăm, să aprofundăm, însă practica este examenul definitoriu.

Pe măsură ce progresam în discuții, am identificat problemele cu care se confruntă tinerii. Unele de interes general, altele -

specifice doar anumitor filiale. Aceste probleme, majoritatea dintre ele cel puțin, sunt identice cu cele pe care le-am întâlnit și în cadrul filialelor din celelalte județe pe unde am poposit. Problema lipsei de tineri în localități, a migrației tinerilor și problemele legate de această stare, problema limbii materne și a întrebuirii acesteia ca și limbă uzuală, problema dotărilor sediilor cu echipamente specifice activităților de tineret, problema religiei (mai pronunțată în județul Tulcea datorită existenței celor două orientări ale credincioșilor ortodocși de rit vechi), problema colaborării cu filialele locale ale CRLR (aici mă refer la faptul că în anumite filiale există o mai bună colaborare decât în altele), problema repartiției geografice a filialelor și a relațiilor slabe dintre filialele din teritoriu ș.a.m.d. După câteva ore de discuții, citând-o

pe colega mea **Svetlana Crăciun** - președintele ATRLR, am reușit să „luăm pulsul” filialelor din județul Tulcea. Cum „pulsul” este bun, pot spune că urmează o perioadă de activitate înfloritoare. Să dea Dumnezeu să fie așa!

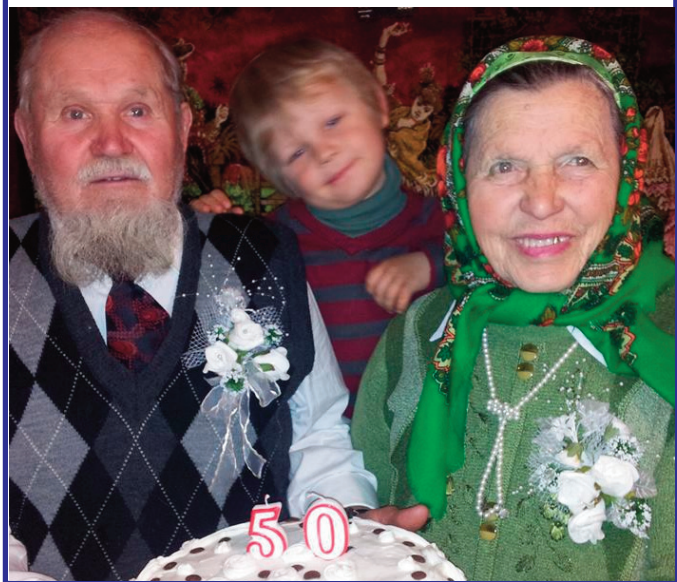
CASĂ A TUTUROR

În urma întâlnirii noastre, mi-am amintit de începuturile mele în sânul Comunității din Ghindărești, jud. Constanța, lucru care se întâmplă în urmă cu nouă ani. Țin minte că ne strângeam în sediul comunității locale, o fostă „alimentară”, cochet amenajată pentru a servi ca loc de întâlnire pentru membrii CRLR-Ghindărești. După construirea actualului sediu, care oferă spații generoase pentru o multitudinea de evenimente, continuam să ne vedem aproape zilnic. Pentru noi, acest loc era mai mult decât sediul comunității – era o casă care își reunea copiii. Fie că ne uitam la un film, făceam repetiții la dans sau cântam, discutam despre felurite lucruri ori jucam șah, Monopoly, remi sau tenis de masă, o făceam în sediul Comunității și eram împreună. Constat, cu durere, că trecerea anilor a dizolvat această noțiune de casă a tuturor, în special în cazul tinerilor. Tinerii nu se mai întâlnesc la sediile locale, nu mai socializează și ajung la Comunitate din ce în ce mai rar. Cu eforturi uriașe, în special ale dlui președinte **Miron Ignat**, CRLR a achiziționat sedii pentru organizațiile locale, le-a construit și recondiționat, le-a echipat cu tehnică și mobilier. Fac apel către tineri să fructifice civilizate aceste eforturi prin utilizarea celor puse la dispoziție de către comunitățile locale. Faceți din sediul comunității un loc special de întâlnire, un loc în care puteți să vă uniți într-un singur scop. Dacă unul dintre voi merge să vadă un film la sediul comunității locale, sau dacă participă la un eveniment organizat de către aceasta, aveți grijă ca și cunoștii voștri să știe unde mergeți. Și, cine știe?! Poate vi se vor alătura!

50 DE ANI DE CĂSNICIE

Paraschin Eulampie și **Ana** locuiesc în Lipoveni, județul Suceava. Au 4 copii (2 fete și 2 băieți), 3 nepoți și 5 nepoate, 2 strănepoți. Înainte de pensionare, Eulampie a lucrat ca sudor, iar Ana a fost șefă de echipă la CAP. Amândoi au făcut

parte din ansamblul folcloric „Cireșanka” din Lipoveni/Socolinți, Suceava. Pe 16 februarie 2014 au marcat **50 de ani de căsătorie**. Copiii, nepoții și strănepoții le urează multă sănătate, fericire și mulți ani înainte!

Rușii lipoveni în fotografii de epocă

Vizită arhipăstorească a mitropolitului Pafnutii la Vaslui, în anul 1935. ÎPS Pafnutii (Piotr Fedoseev, 1863-1939) a fost al VI-lea mitropolit de Fântâna Albă.

ЗАГАДКИ ПРО ВЕСНУ

Клёнам, липам и дубочкам
 Новые дарю листочки,
 Милых птишек приглашаю
 Возвратиться с юга
 И на север провожаю
 Зимушку-подругу.
 (весна)

Он растёт красивый, нежный,
 Голубой или белоснежный.
 Даже раньше расцветает,
 Чем на речке лёд растает.
 Распустился точно в срок
 Первый мартовский цветок.
 (минжэнэгоц)

За окном звенит она
 И поёт: «Пришла весна!
 И холодные сосульки
 Превратила в эти струйки!»
 Слышно с крыши:

«Шлёп-шлёп-шлёп!»
 Это маленький потоп.
 (капель)

Осенью летели к югу,
 Чтоб не встретить злую выюгу.
 А весной снежок растаял,
 И вернулись наши стаи!

(чпипи эчнётгэвэц)

Парк как будто весь покрыт
 Облаком зелёным.
 Тополь в зелени стоит,
 И дубы, и клёны.
 Что на веточках раскрылось.
 И в апреле распустилось?
 (имьон 'вэцил')

На окне она в горшочках,
 Есть томаты и цветочки.
 Только началась весна,
 А она уж зелена!
 (расада)

«Весна, весна, пора любви»

Как грустно мне твое явление,
 Весна, весна! пора любви!
 Какое томное волненье
 В моей душе, в моей крови!
 С каким тяжёлым умилением
 Я наслаждаюсь дуновением
 В лицо мне веющей весны
 На лоне сельской тишины!
 Или мне чуждо наслаждение,
 И всё, что радует, живит,
 Всё, что ликует и блестит,
 Наводит скуку и томленье
 На душу мертвую давно,
 И всё ей кажется темно?

- А.С. Пушкин -

«Весна»

Когда весной разбитый лёд
 Рекой взволнованной идет,
 Когда среди лугов местами
 Чернеет голая земля,
 И мгла ложится облаками
 На полуночные поля,
 Мечтанье злое грусть лелеет
 В душе неопытной моей;
 Гляжу, природа молодеет,
 Но молодеть лишь только ей;
 Ланит спокойных пламень
 алый

С собою время уведет,
 И тот, кто так страдал, бывало,
 Любви к ней в сердце не найдет.

- М.И. Лермонтов -

РИСУНКИ УЧЕНИКОВ

Личу Даниел, VII класс, Школа им. «Нифон Бэлэшеску», Тульча

Морозов Андра, VIII класс, Школа им. «Нифон Бэлэшеску», Тульча

Морозов Андра, VIII класс, Школа им. «Нифон Бэлэшеску», Тульча

Cu oameni de zăpadă, în...

Sarichioi

Slava Rusă

Carcaliu

Rădăuți

Slava Cercheză

Manolea

Hârșova

Cernavodă

Siret

ЗИМНИЕ СПОРТИВНЫЕ СОРЕВНОВАНИЯ

«Вези меня, ледайка, в
детство,
Где мне ещё совсем не
больно падать,
Где «Чур» - от всех
напастей средство,
Где каждая снежинка –
радость...»
(Любовь Сердечная,
«Ледайка»)

Пришла долгожданная зима и покрыла белой скатертью наш «малый Париж». В душе запела весёлыми аккордами песня о прошлом. Находясь далеко от родных, глядя на белые, пушистые снежинки, я невольно вспоминала детство, и тогда в голове складывалась картина того, как мы с братом играли на улицах с. Слава Черкезэ уезда Тульча в чудесные зимние дни.

Каждый из нас мечтает вернуть прекрасные мгновения нашего детства. Иногда получается, а иногда нет... Но у НАС получилось!

Рано утром на рассвете, 1-го февраля 2014 г., члены Ассоциации Молодёжи Русских-Липован (АМРЛ) Бухареста встретились в

парке Молодёжи для открытия нового проекта: **Зимние спортивные соревнования**. Сильный мороз кусал нас за щёки, но мы не сдавались, продолжали подготовку к соревнованию и с нетерпением ждали всех участников. Для них мы приготовили весёлые конкурсы: «Маньяк

скорости на снежной горке», «Снего-Дартс», «Саночный турнир», «Снеговик „А la minute”».

К сожалению, участников было немного, но это не помешало присутствующим веселиться от души. Мы забыли о сильном морозе, о том, что пришлось слишком рано вставать, и устроили

такой «марафон» на снежной горке, что даже бобслеисты Олимпийских зимних игр в Сочи позавидовали бы нам. Улыбки сияли на наших лицах, в воздухе гремели крики радости, свободы.

Недалеко от горки детишки лепили снеговика. Помогала им госпожа **Гарлена Евдокимов**,

которая не побоялась своего возраста, села на санки и показала нам, как нужно веселиться.

Сложно описать словами чувства, которые возродились вновь в наших сердцах в те незабываемые минуты. Все повторяли одно: «Как давно мы так не веселились! Нужно чаще устраивать такие мероприятия!».

В этот день к нам присоединилась и команда первого телевизионного канала (TVR1), которая была в восторге от такой позитивной энергии. Им было очень весело снимать жизнерадостные кадры нашей «Спартакиады» (телепередача вышла в эфир 12 февраля с.г. по первой программе).

В итоге от всей души хочу выразить благодарность сотрудникам Мэрии города Бухареста, СМИ и нашим фотографам. Спасибо огромное за приятный отзыв! Будем ждать вас и на других наших мероприятиях.

Надежда Фёдоровна М.,
Бухарест

De-a toată viața noastră ne vom juca și noi!

Deși a venit târziu, iarna a adus bucurie în sufletele copiilor. A nins frumos, a nins ca în poveste peste așezarea tăcută a vetrei satului Manolea, județul Suceava. Oamenii și-au făcut cărări, au dezăpezit drumurile și și-au văzut în continuare de traiul de zi cu zi. Anotimp al hibernării, al meditației profunde, noi sperăm și ne gândim la primăvară. Știm că sub stratul

gros de zăpadă recolta va fi bogată.

Pe 2 februarie 2014, Asociația Tinerilor Ruși Lipoveni (ATRL) din Manolea a organizat evenimentul „Зима на улице” (Iarna pe uliță), la care au fost așteptati toți copiii, atrași de frumusețea jocurilor de iarnă. Am lăsat acasă oamenii maturi cu gândurile lor și noi, copiii, am plecat la joacă.

Startul s-a dat din fața sediului CRLR-Manolea la care, spre surprinderea

organizatorilor, au participat mulți copii. Cu mic, cu mare, am plecat echipați cu săni și multă voie bună, spre locul prielnic pentru joacă. Începutul a fost timid dar, după prima căzătură, ulița răsună de râsetele molipsitoare ale participanților. A urmat o adevărată competiție, dar nu pentru premii, ci mai mult pentru a demonstra că, indiferent de vârstă, toți știm să ne bucurăm de iarnă. Lăsând săniile să se odihnească, am plecat înarmați cu celofane spre și mai multă distracție pe dealul Purdila.

Pentru că ziua era pe sfârșite, a trebuit să încheiem joaca, spre dezamăgirea copiilor. Așteptarea a fost grea, dar a meritat pentru că toți participanții au fost răsplătiți cu diplome și premii.

Mulumim pentru sprijin dlui președinte al CRLR-Manolea, **Gheorghe Miftode**, precum și ATRL-România.

Nicolae AGAVRILOAEI,
Manolea

TINERII DIN CARCALIU

La propunerea subsemnatului și cu implicarea tinerilor, a luat naștere în 2013 ATRLR-Carcaliu, jud. Tulcea. A fost ales în cadrul adunării ca președinte al ATRLR-Carcaliu **Ivan Amelian**, iar vicepreședinte - **Grișa Panait**.

De la acea dată, tinerii din Carcaliu s-au implicat pe cât posibil în organizare de evenimente și au participat la diferite manifestări culturale și sportive.

Pentru anul 2014, împreună cu tinerii noștri, am întocmit planul de activități în speranța că spiritul nostru rusesc-lipovenesc ne va ajuta să păstrăm și să promovăm mai departe cultura și tradițiile străbunilor noștri pentru care ei s-au sacrificat atât de mult!

Ivan AMELIAN,
președinte ATRLR-
Carcaliu

Александра ДУМИТРИКЭ

«НЕ ЖИТЬЁ, А МАСЛЕНИЦА»

ззорного в том, чтобы в это время полакомиться, не отказывать себе ни в чём - ведь наступает Великий пост.

На протяжении многих веков Масленица отмечалась по всей России, её празднование считалось обязательным, именно это осталось и в традиционном быту русских-липован. Поговорка убедительно говорит: «Хоть с себя что заложить, а Масленицу проводить». Считалось, что человек, плохо и скучно проведший Масленицу, будет неудачлив в течение всего года.

Как в старину, так и сегодня главное угощение на Масленицу - это блины. Всю неделю пекут из муки круглые блины на масле, молоке и яйцах. Кушают их со сметаной, с маслом, сболтанным молоком.

В языческие времена круглые, румяные, горячие блины имели ритуальное значение, означая символ солнца. Помимо того русские-липоване готовят сырные пироги и вареники. Это небольшие пирожки, похожие на пельмени, которые начиняют свежим творогом и потом на несколько минут опускают в кипяток. Их едят горячими, с маслом и сметаной.

Масленичная неделя делилась на два периода: **Узкая Масленица** (первые три дня, во время которых можно было заниматься хозяйственными работами) и **Широкая Масленица** (оставшиеся четыре дня, когда все работы прекращались).

• Масленица начинается **встречью в понедельник.**

Раньше весь народ, закусив порядочно блинами, принимался распевать весёлые песенки, достраивать качели, балаганы, делать из соломы и старой одежды чучело Зимы, которое возили в санях по улицам. Катались с гор на санях, на коньках, делали деревянные корыта с ледяным дном. Горы поливали водой и намораживали, чтобы лучше сани летели. С гор катались и дети, и парни с девушками, и взрослые. После катания посещали дома приятелей и знакомых, где их ждали другие блины. Свёкор со свекровью приходили к сватам в гости.

• **Вторник – заигрыш, день веселья.** В этот день люди продолжали веселиться с хороводами, песнями, плясками, играми.

Считалось, что Зима боится смеха, все старались заманить Солнце блинами, славить Весну, просить доброго урожая. Главной целью было угостить блинами как можно больше гостей: чем больше удалось угостить, тем богаче будет

дом. Одной из особенностей Масленицы всегда был обильный стол: «Масленица - объеуха, деньгам приберуха». В этот день проходили смотрины невест, чтобы сыграть свадьбу после Великого поста.

• **Среда – лакомка.** В среду молодожёны посещали родителей, а тёщи приглашали зятьев на блины. О таких визитах сложено много шуточных поговорок: «Зять на пороге – стены в масле», «Зять на двор – блины на стол». Кроме зятя тёща приглашала и других гостей. В этот день девушки гуляли отдельно от парней.

• **Четверг – Разгул (или Разгуляй, Широкий разгул, Перелом, Широкий четверг).** В первый день Широкой Масленицы люди посвящали себя только

крепостей, кулачные бои.

• **Пятница — тёщины вечерки.** В этот день зять ждал, чтобы тёща пришла в гости со своими родственниками и подругами. Блины в этот день пекла дочь — жена зятя.

• **Суббота — день встречи молодой невестки с золовками.** В народе предпоследний день Масленицы известен как **золовкины посиделки.** Если золовки были замужем, невестка приглашала к себе замужних подруг, если же нет — невестка звала свою замужнюю родню. Невестка должна была подарить золовке какой-нибудь подарок.

• **Воскресенье – проводы (или Целовальник, Прощёный день, Заговенье, Прощёное воскресенье).**

Если другие дни не так соблюдаются русскими-липованами, то в День заговенья перед началом Великого поста все просят друг у друга прощения за все причинённые за год обиды и огорчения. В ответ на просьбу произносят: «Бог простит». Вечером поминают усопших. Остатки скоромной еды доедают или сжигают, посуду тщательно моют. Вечером торжественно сжигают соломенное чучело Масленицы, а пепел рассыпают по полям.

Первый понедельник Великого Поста считали «чистым» - топили баню и мылись. Тогда парятся более обыкновенного и кричат: «Поддай пару после Масленицы!». Идёт трудное для души и тела испытание - Великий Пост!

Литература:

• **Безгин, Ю В.Б.,** *Крестьянская повседневность. Традиции конца XIX – начала XX века,* Москва-Тамбов: Изд-во Тамб. гос. тех. ун-та., 2004

• **Berdinskih, V.A.,** *Krestianskaia tsivilizatsia v Rossii,* Moskva, 2001

• **Терещенко, А.,** *Быт русского народа,* Москва, 1997

• http://romanian.ruvr.ru/2013_03_11/Maslenita-pregatirea-crestinilor-pentru-Marele-Post/